

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การพัฒนาหลักสูตรการเตรียมความพร้อมสู่การทำงาน แก่ผู้บกพร่องทางสติปัญญา สำหรับผู้ฝึกสอนงาน

The Job Coach Curriculum Development of Job Preparation
for Individuals with Intellectual Disability

ผู้วิจัยหลัก

นางสาวปรารธนา รัตนถิรวรรณ

นางวรัฏฐา เจริญ

นางสาววัลยา บางม่วงงาม

สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

ได้รับงบประมาณจาก

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.)

ปีงบประมาณ 2566-2567

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเข้าใจสาเหตุที่เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมสู่การทำงานแก่ผู้บกพร่องทางสติปัญญาที่เหมาะสม และพัฒนาหลักสูตรการเตรียมความพร้อมสู่การทำงานแก่ผู้บกพร่องทางสติปัญญาสำหรับผู้ฝึกสอนงาน

วิธีการศึกษา เป็นการวิจัยและพัฒนา มี 2 ระยะ ระยะที่ 1 ได้แก่ ระยะการพัฒนาด้านหลักสูตรการเตรียมความพร้อมสู่การทำงานแก่ผู้บกพร่องทางสติปัญญา สำหรับผู้ฝึกสอนงาน ระยะที่ 2 ทดสอบประสิทธิภาพของหลักสูตร ในระยะที่ 1 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นผู้ฝึกสอนงาน (Job Coach) เกี่ยวกับปัจจัยและหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมด้านการทำงานของผู้บกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูล และจัดหมวดหมู่เพื่อสังเคราะห์ข้อมูลสำคัญทั้งในส่วนที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกัน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานพัฒนาร่างหลักสูตรใหม่ร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมจากเอกสาร ตรวจสอบคุณภาพและประเมินร่างหลักสูตรและเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้บกพร่องทางสติปัญญา และการเตรียมความพร้อมผู้บกพร่องทางสติปัญญาสู่การทำงาน โดยการหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (IOC) จำนวน 3 ท่าน ใช้แนวทางการตรวจสอบหลักสูตรแบบยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal-Based Models) ของ Tyler โดยเป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่าตามจุดมุ่งหมาย เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจริงกับผลที่คาดหวังไว้

ผลการศึกษา ระยะที่ 1 ได้ร่างต้นแบบหลักสูตรการเตรียมความพร้อมผู้บกพร่องทางสติปัญญาสู่การทำงานสำหรับผู้ฝึกสอนงาน (ทดลองใช้) ประกอบด้วย คู่มือ โครงสร้างหลักสูตรและโปรแกรมการฝึกทักษะพื้นฐานการทำงานและทักษะการปรับตัวทางสังคม ระยะที่ 2 พบว่า ด้านทัศนคติ ทักษะ และความรู้ในการฝึกเตรียมความพร้อมผู้บกพร่องทางสติปัญญาสู่การทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p=0.020$) แต่ค่าคะแนนเฉลี่ยพบว่าเพิ่มขึ้นไม่มากนัก และค่าคะแนนเดิมอยู่ในระดับมาก ด้านทักษะพื้นฐานการทำงานและทักษะทางสังคมของผู้บกพร่องทางสติปัญญาที่เข้าร่วมการศึกษา พบว่า ผู้บกพร่องทางสติปัญญามีทักษะดีขึ้นอย่างมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p=0.002$)

คำสำคัญ: ผู้ฝึกสอนงาน การเตรียมความพร้อมสู่การทำงาน ผู้บกพร่องทางสติปัญญา